

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.848/2012/4. szám

A Debreceni Ítéltábla Dr. Futó Barnabás ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - Dr. ... jogtanácsos ügyintézője mellett az Országos Bírósági Hivatal (cím) által képviselt **Nyíregyházi Törvényszék** (cím) alperes ellen személyhez fűződő jog védelme iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.20.955/2012/16. sorszámú ítélete ellen a felperes által 17. sorszám alatt benyújtott és 21. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 10 000 (Tízezer) forint perköltséget és az államnak külön felhívásra 48 000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes 2009. április 29-től a **gazdasági társaság** vezérigazgatója volt. Különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetének gyanúja miatt indult büntetőeljárásban a ... Megyei Főügyészség indítványára a Ny.-i Városi Bíróság 2012. február 10-én hozott 36.Bny.78/2012/2. számú végzésével a Be. 129. § (2) bekezdés c) pontja alapján elrendelte a felperes előzetes letartóztatását. A végzés indokolása az ügyészi indítvánnyal egyezően tartalmazta, hogy intézményi, automatizált, betegre szóló gyógyszerelési rendszer kialakítására és üzemeltetésére a felperes a **gazdasági társaság** nevében közbeszerzési ajánlattételi felhívást tett közzé. A feltételek miatt kizárólag a **gazdasági társaság2** tudott pályázni, alvállalkozóként feltüntetve a kiírásnak megfelelő automaták kizárólagos forgalmazóját, a **gazdasági társaság3**-t, amelytől a **gazdasági társaság**-hez tartozó **J. A. Oktató Kórház Kft.** 2011. januárjában szerzett be egy gyógyszerelési rendszert. A felperes a **gazdasági társaság2**-vel 2011. június 29-én szerződést kötött 2 berendezés telepítésére 59 hónapon át havi 12 337 500 forint szolgáltatási díjért. A **gazdasági társaság** a berendezéseken tulajdonjogot nem szerez. A nyomozás adatai szerint jóval több funkciót ellátó rendszer működik a **m.-i** kórházban, annak egyszeri bekerülési díja 460 000 000 forint + ÁFA volt, és azon a megrendelő tulajdonjogot szerzett. A felperes vagyonkezelői kötelezettségének szándékos megszegésével legalább 50 000 001 forint vagyoni hátrányt kívánt okozni a **gazdasági társaság**-nek. A felperes által 2009. november 2-án a **gazdasági társaság4**-vel

„feladatszabó, nyilvántartó és ellenőrző, vezetés-irányítási rendszer” szoftver 1.1 verziójának a használatára havi 700 000 forint díj ellenében kötött egy éves vállalkozási szerződés alapján a **gazdasági társaság** 2010. november 5-ig 7 700 000 forintot fizetett ki. A felperes a szoftver megvásárlására közbeszerzési ajánlattételi felhívást tett közzé, a 2011. április 18-án nyertesként a **gazdasági társaság**4-vel kötött szerződés szerint a **gazdasági társaság** 30 375 000 forintot fizetett ki, a nyomozás adatai szerint a szoftver értéke maximum 5 100 000 forint. A Kft. szoftverfejlesztést nem végzett, a verziót a Kft. ügyvezetőjének az édesapja, a felperes régi ismerőse készítette. A felperes a **gazdasági társaság**-nek legalább 30 375 000 forint vagyoni hátrányt okozott. A megalapozott gyanút tanúvallomások, cégiratok, számlák, bizonylatok, egyéb okiratok támasztják alá. Tekintettel a gyanúsításban szereplő bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyára, a nyomozás kezdeti stádiumára, és a gyanúsítottal munkáltatói, megbízói, megrendelői jogok gyakorlása révén függőségi vi...yban álló tanúkra, alaposan lehet tartani attól, hogy szabadlábon hagyása esetén a büntetőeljárást megghiúsítaná, megnehezítené, különösen a tanúk befolyásolásával, megfélemlítésével.

2012. február 10-én Dr. **Ny. Zs.**, az alperes sajtószóvivője a sajtót írásban tájékoztatta: „A Ny.-i Városi Bíróság nyomozási bírója mai végzésével elrendelte '**felperes neve**' előzetes letartóztatását. A határozat szerint '**felperes neve**' megalapozottan gyanúsítható a 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő, folytatólagosan, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetével. ... A gyanúsított 2009 áprilisától vezérigazgatója a **gazdasági társaság**-nek. A nyomozás eddigi adatai szerint a gyanúsított a holding nevében 2009 novemberében 1 éves szerződést kötött egy Kft-vel nyilvántartó és ellenőrző, vezetés-irányítási rendszer számítógépes program, havi 700 000 forintos díj fejében történő használatba adására. A szerződés szerint a szoftver nem került a Holding tulajdonába. 1 év alatt 7 700 e Ft-ot fizetett ki a Kft-nek a Holding, a program használatáért. 2011 áprilisában közbeszerzési eljárást hirdetett a Holding nevében a gyanúsított az előbbi program megvételére. A közbeszerzést az a Kft. nyerte meg, akitől a szoftvert korábban bérelte a Holding. A megkötött szerződés alapján - a nyomozás adatai szerint az 5 100 e Ft-ot érő - a szoftverért a már kifizetett 7 700 e Ft-on túl, további 30 475 e Ft-ot fizetett ki a Holding. Egy másik közbeszerzés is a nyomozás tárgya. 2011 áprilisában az Egészségügyi Holding nevében a gyanúsított 2 db automata gyógyszerelő rendszer beszerzésére hirdetett közbeszerzést. A pályázati feltételeket úgy határozta meg, hogy azokat csak egy cég tudja teljesíteni, az a Kft., aki korábban a Holding egyik kórházába még ugyanabban az évben egy gyógyszerelési rendszert felszerelt.

A közbeszerzést egy másik Kft-n keresztül, alvállalkozóként az előbbi Kft. nyerte meg. A megkötött szerződés alapján a 2 db gyógyszerelési rendszerre a Holding 59 hónapon keresztül havi 12 337 000 forintot fizetett volna úgy, hogy azok sem a tulajdonába nem kerültek volna, sem vételi jogot nem szerzett volna a gépeken. Az összes használati díjból a nyomozás adatai szerint eddig egy havi számla került megfizetésre. Jóval több funkcióval rendelkező automata rendszer egy kórházban működik a szomszédos megyében, melynek vételára 460 millió forint + ÁFA volt, de ennek fejében az a kórház lett a rendszer tulajdonosa. A határozat indokolása szerint a bűncselekmény kiemelkedő súlyára, valamint arra figyelemmel rendelte el a bíróság az előzetes letartóztatást, hogy a gyanúsított, mint vezető beosztású személy a kezdeti szakaszban lévő nyomozásban - különösen tanúk befolyásolásával - megpróbálná az eljárást megghiúsítani, megnehezíteni.

A végzés ellen a gyanúsított és védője fellebbezett, így az nem jogerős."

2012. február 10-én a **.....hu**, és számos más internetes hírportálon „Letartóztatták a vezérigazgatót, aki fellebbezett a végzés ellen" című közlemény jelent meg az alperes szóvivőjének a tájékoztatására utalással.

A **Nyíregyházi Törvényszék** a 2012. február 15-én hozott 2.Bnf.63/2012/6. számú végzésével a Ny-i Városi Bíróság 36.Bny.78/2012/2. számú végzését helybenhagyta. Az indokolás szerint az ügyészi indítványban írt bűncselekmények elkövetésének megalapozott gyanúját az eddig rendelkezésre álló tanúvallomások, okirati bizonyítékok kétséget kizáró módon megalapozzák. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kihallgatandó, illetve a már kihallgatott tanúk nagy része munkáltatói, megbízói illetve megrendelői jogok gyakorlása révén függőségi vi...yban állnak a gyanúsítottal, így alaposan feltehető, hogy az eljárás jelenlegi szakaszában a gyanúsított szabadlábbon hagyása esetén a tanúkat befolyásolná, illetve tekintettel arra, hogy az okirati bizonyítékok beszerzése is folyamatosan történik, alappal lehet tartani attól is, hogy azokat elrejtene, megsemmisítené. A fenti körülményekre figyelemmel fennáll annak a veszélye, hogy a gyanúsított a bizonyítás eredményes lefolytatását megghiúsítaná, megnehezítené. Ennek megakadályozására enyhébb kényszerintézkedés alkalmazása nem elegendő.

2012. február 17-én az alperes sajtószóvivője a sajtót írásban tájékoztatta:

„A **Nyíregyházi Törvényszék** szerint előzetesben marad '**felperes neve**'. A **Nyíregyházi Törvényszék** dr. **K. J.** bíró vezette tanácsa helybenhagyta a Ny.-i Városi Bíróság nyomozási bírójának azt a végzését, amellyel elrendelte '**felperes neve**' gyanúsított előzetes letartóztatását. A Törvényszék döntése szerint a nyomozási bíró helyesen és jogszerűen döntött, amikor a nyomozás eddigi adatai alapján a folytatólagosan, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés megalapozott gyanúját megállapította. Ezt az eddigi tanúvallomások okiratok kétség nélkül megalapozzák. A gyanúsított, mint vezető beosztású személy lévén alaposan feltehető, hogy tanúkat próbálna befolyásolni, s így fennáll a veszélye, hogy a bizonyítási eljárást megghiúsítaná, megnehezítené. Ezért nem elegendő enyhébb - a gyanúsított védője által kért - kényszerintézkedés (lakhelyelhagyási tilalom) alkalmazása. A határozat jogerős."

2012. február 17-én a **.....hu** és több internetes hírportálon „Előzetesben marad a **gazdasági társaság** vezérigazgatója" című közlemény jelent meg a szóvivői tájékoztatóra utalással.

2012. március 6-án a főügyészség a felperes előzetes letartóztatásának a meghosszabbítását indítványozta, a tényállást kiegészítette. A Ny.-i Városi Bíróság a 2012. március 7-én hozott 14.Bny.134/2012/2. számú végzésével a felperes előzetes letartóztatását meghosszabbította, a felperes szabadlábra helyezés iránti kérelmét elutasította. A végzés indoklása az ügyészi indítvány alapján tartalmazta, hogy a felperes a **gazdasági társaság** vezérigazgatójaként **M. B.** egyéni vállalkozót 2009. október 1-től megbízási szerződéssel személyi asszisztensi feladatok ellátására havi 250 000 forint megbízási díjért, 2010. augusztus 1-től munkaszerződés alapján döntés előkészítő munkakörben alkalmazta. A megbízási szerződésben meghatározott feladatok, illetve a munkaköri leírás fedik egymást, azaz **M. B.** ugyanazon munkáért kétféle jövedelemre tett szert. A felperes 2011. január 10-ig a fiktívnek minősíthető megbízási szerződések alapján a munkabéren felül 1 250 000 forint kifizetéséről intézkedett, ilyen összegű vagyoni

hátrányt okozva vagyonkezelői kötelezettsége megszegésével a **gazdasági társaság**-nek. A fenti tényállás alapján a felperes gyanúsítható 1 rb. folytatólagosan elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette kísérletének az elkövetésével. A rendelkezésre álló és az alapos gyanút is alátámasztó okirati bizonyítékokból, tanúvallomásokból arra vont le következtetést a bíróság, hogy a rendkívül szövevényes, nagy tárgyi súlyú bűncselekmények miatt indult nyomozás a felperessel szemben. A nyomozó hatóság az eljárás jelen szakaszában feltevések alapján végez nyomozati tevékenységet, ezen feltevésekhez keres tényadatokat, bizonyítékokat. Ugyanakkor miután ezek a feltevések a felperes konkrét munkaköréhez, munkájához kapcsolódnak, ezért ő teljes ismeretében van a cselekmények elkövetési körülményeinek, és ebből következően annak is, hogy azok felderítését milyen formában lehet megakadályozni, megnehezíteni.

2012. március 21-én az alperes sajtószóvivője a sajtót írásban tájékoztatta:

„...2012. március 7-én a Ny.-i Városi Bíróság nyomozási bírója - ... Megyei Főügyészség indítványának helyt adva - 2 hónappal, 2012. május 10. napjáig meghosszabbította a gyanúsított előzetes letartóztatását. A 2012. február 10-i határozatban is foglalt tényállásokhoz képest a nyomozás jelenlegi állása szerint további cselekménnyel is megalapozottan gyanúsítható '**felperes neve**'. A bíróság határozata szerint a gyanúsított, mint a **gazdasági társaság** vezérigazgatója 2009. október 1-től megbízási szerződéssel egyéni vállalkozóként foglalkoztatott egy személyi asszisztenst, havi 250 ezer forint díj ellenében. 2010. augusztus 1-től pedig ugyanezt a személyt munkaszerződéssel is alkalmazottként foglalkoztatta ugyanerre a munkára, miközben a munkabér mellett a megbízási díjat is megkapta a gyanúsítottól mint munkáltatótól. ... A bűncselekmény kiemelkedő súlyára, valamint arra figyelemmel hosszabbította meg a bíróság az előzetes letartóztatást, hogy a gyanúsított munkaköréhez kapcsolódóan folyik a nyomozás, így megalapozottan feltehető, hogy szabaddalbon hagyása esetén megpróbálná az eljárást megghiúsítani, megnehezíteni - különösen tanúk befolyásolásával. A végzés ellen a gyanúsított és védője fellebbezett. ..."

2012. március 21-én a **.....hu** és számos internetes hírportálon „Meghosszabbították a vezérigazgató előzetes letartóztatását” című közlemény jelent meg a szóvivői tájékoztatásra hivatkozással.

A **Nyíregyházi Törvényszék** a 2.Bnf.103/2012/2. számú végzésével a Ny.-i Városi Bíróság 14.Bny.134/2012/2. számú végzését helybenhagyta. Az alperes sajtószóvivője útján a sajtót írásban 2012. március 24-én erről, 2012. április 23-án az újabb elsőfokú határozatról, 2012. május 4-én pedig az előzetes letartóztatás megszüntetéséről és házi őrizet elrendeléséről.

A felperes a keresetében kérte megállapítani, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez való személyiségi jogát, kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől és a kötelezését 1 000 forint nem vagyoni kár megfizetésére. „Kérte kötelezni az alperest a **.....hu** internetes portálon a következő szövegezésű nyilatkozat közzétételére: „ A **Nyíregyházi Törvényszék** felperes neve személyiségi jogait megsértette azzal, hogy a **gazdasági társaság** működésével összefüggésben indult büntetőeljárásban rendelkezésre álló bizonyítékokról az ártatlanság vélelmét megsértve, felperes neve ártatlanságát alátámasztó körülményeket mellőzve, és ezzel a jogerős bírósági ítélet nélkül is a bűnösség látszatát keltve tájékoztatta a nyilvánosságot. Az eljárás jelenleg nyomozati szakban van, az adatok

összegyűjtése folyik, az eljárásban részt vevő hatóságokkal felperes neve együttműködik, a büntetőeljárás lefolytatását nem akadályozza."

A felperes szerint az alperes olyan színben tüntette fel az általa kötött szerződéseket, hogy az olvasók, a szakmai közvélemény egyértelműen a bűnösségére következtethetett anélkül, hogy a bíróság jogerősen megállapította volna. Az alperes szóvivője a **.....hu** internetes portálon 2012. február 10-én közzétett cikkben tényként közölte a gyanúsításban foglaltakat, olyan állításokat fogalmazott meg, melyek bűnössége látszatát keltik, noha nem valósak. Súlyosan sérti a személyét az a közlése is, miszerint „A pályázati feltételeket úgy határozta meg, hogy azokat csak egy cég tudja teljesíteni, az a kft., amelyik korábban a holding egyik kórházába még ugyanabban az évben egy gyógyszerelési rendszert felszerelt". Nem jelölte meg azt, hogy a közbeszerzés kapcsán a Közbeszerzési Döntőbizottság a felperes által vezetett holding javára döntött. Valótlan tartalmú a közlés, miszerint „Jóval több funkcióval rendelkező automata rendszer működik a szomszédos megye egyik kórházában, melynek vételára 460 millió forint + ÁFA volt, de ennek fejében az a kórház lett a rendszer tulajdonosa." A **m.-i** berendezés vételára nem 460 millió forint, és azon nem szerez tulajdonjogot a kórház. Nem támasztotta alá semmivel azt, hogy „különösen tanúk befolyásolásával megpróbálná az eljárást megghiúsítani, megnehezíteni", és azt a valótlan látszatot keltette, mintha a büntetőeljárást akadályozni akarta volna, a tanúknak tartania kellene tőle. A **.....hu** internetes portálon 2012. február 17-én megjelent sajtónyilatkozat, noha csak megalapozott gyanúról szólt, ugyanakkor azt a látszatot keltette, hogy kizárólag ellene szóló bizonyítékok léteznek, a bűnössége ezek alapján kétséget kizáróan megállapítható: „Ezt az eddigi tanúvallomások és okiratok kétség nélkül megalapozzák." A nyilatkozatban megismételte: „A gyanúsítottról - vezető beosztású személy lévén - alaposan feltételezhető, hogy tanúkat próbálna befolyásolni, így fennáll a veszélye, hogy a bizonyítási eljárást megghiúsítaná, megnehezítené." A **.....hu**-n március 21-én megjelent közlés objektíve valótlan és megtévesztő: „2010. augusztus 1-jétől pedig ugyanezt a személyt munkaszerződéssel is alkalmazottként foglalkoztatta ugyanerre a munkára." Az általa a nyomozás irataihoz csatolt szerződésmódosításból kitűnően a munka- és a megbízási szerződés nem ugyanarra a feladatra vonatkozott. Az alperes nem tett eleget az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjoga szerinti azon kötelezettségének, hogy a bűnügyi sajtótájékoztató során fenntartással, árnyaltan, pártatlanul és elfogulatlanul, nem a bűnösség látszatát keltve nyilatkozzon. Ha a nyilvánosság tájékoztatása nem teljes diszkrécióval és a vélelem figyelmen kívül hagyásával történik, sérül az ártatlanság vélelme.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperes ellen indult büntetőeljárás során hozott bírósági határozatokról a szóvivője írásban tárgyszerűen, objektíven, pontosan és hitelesen tájékoztatta a sajtót. A tájékoztatások a bírósági végzések rendelkezésein és azok indokainak összefoglaló ismertetésén túl semmi egyéb információt nem tartalmaztak.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest az alperes részére perköltségre, az államnak kereseti illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolása során a Ptk. 75. §-ának (1), a 78. §-ának (1) és (2) bekezdése, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 74/A. §-ának (1)

bekezdése felhívásával azt vizsgálta, hogy ahu internetes oldalon 2012. február 10-én, 17-én és március 21-én megjelent, az alperesnek tulajdonított közlések tartalma megsértette-e a felperes jóhírnévhez fűződő jogát. Megállapította, hogy az alperes sajtószóvivője a felperessel szemben folyamatban lévő büntetőeljárásban a kényszerintézkedésről rendelkező bírósági határozatok tartalmáról tájékoztatta a sajtót. Hangsúlyozta, hogy a személyiségi jogi perek nem akadályozhatják a hatóságokat feladataik teljesítésében, a személyiségi jogi perekben elvárt bizonyítás pedig nem helyettesítheti más, különösen büntetőeljárásokban szükséges bizonyítást.

A bírói gyakorlatban a jóhírnév sérelmére alapított keresetek elbírálása során a közlemények, nyilatkozatok jóhírnevet sértő tartalmának a vizsgálatakor is alkalmazott, a Legfelsőbb Bíróság sajtó-helyreigazítási perekre irányadó PK 12. és 14. számú kollégiumi állásfoglalásainak a felhívásával mindenki megillető igényként rögzítette azt, hogy a mások által kialakított értékelés a valóságnak megfelelő ismereteken alapuljon, sem közvetlenül, sem közvetve ne kerüljenek a személlyel kapcsolatban az objektív valóságtól eltérő adatok közlésre.

A jóhírnév sérelme akkor áll fenn, ha valaki a.) valamilyen személyt érintő közlést tesz; b.) amely tényállítást fejez ki; c.) amennyiben az objektíve valótlan; d.) és ezáltal alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyására.

A tények valóságtartalmát a közlést tévő félnek kell bizonyítania. A közlést tevő felelősséggel tartozik a közleményben megjelenő tények valótlansága miatt akkor is, ha másoktól szerzett értesülésre hivatkozik.

Az elsőfokú bíróság további indokai szerint a bírói gyakorlat a személyhez fűződő jogok megsértését nem állapítja meg akkor, amikor a közlés lényege valamilyen jogosultság gyakorlása, feladat teljesítése, és a jogsérelem orvoslására nem a személyiségi jogi per, hanem éppen a közlést megalapozó valamilyen más eszköz áll rendelkezésre. Ennek egyik esete a bírósági, hatósági eljárásban végzett cselekmények, határozatok. Nem alapozhatja meg a személyhez fűződő jog védelmét - többlet tényállás hiányában - önmagában az, hogy a fél az eljárásban részt vevő hatóságok eljárási feladataik teljesítése során tett közléseit vitatja, mivel az eljáró hatóság, bíróság cselekményeinek, határozatainak a jogkövetkezményei más módon - kifogás, panasz, fellebbezés, felülvizsgálati kérelem, stb. - orvosolhatók. A személyiségi jogi per nem szolgálhat jogorvoslati fórumként, a bíróságnak többlet tényállás hiányában nincs lehetősége más eljárásra tartozó jogvita eldöntésére, az eljárás törvényességének szakmai véleményezésére (BDT.2008.1829., 2011.165., 2011.2593., 2010.2170., 2008.1776.).

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a jóhírnév megsértésének speciális értelmezését kívánja meg a büntető, polgári, hatósági, fegyelmi és egyéb eljárásokról a nyilvánosság tájékoztatása. A hatóságok határozataikban az álláspontjukat, az intézkedéseiket megalapozó tényeket is közölnek, amelyekről a közlés egésze céljához képest a nyilvánosságot tájékoztatni szükséges. A hatóságok az előttük folyó eljárásról a nyilvánosság tájékoztatása során azonban nem sérthetik meg a személyiségi jogokat, tájékoztatásnak valósághűnek, tárgyilagosnak, tényszerűnek kell lennie (BDT.2006.1377., BH. 2005.426.). Az eljárásban megállapított tényekről a valóságnak megfelelő tájékoztatás esetén nem valósul meg a jóhírnév sérelme (BH.2004.273.).

Az elsőfokú bíróság állásfoglalása szerint az alperes sérelmezett közleményei megfeleltek a valósághű, hiteles tájékoztatás követelményének. A tájékoztatók kellő részletességgel

összefoglalták a kényszerintézkedés elrendelésére irányuló ügyészi indítvány és az arról határozó bírósági végzések tartalmát, azokhoz nem tett egyéni véleményt, szubjektív következtetést, félreértelmezhető magyarázatot. Nem azt állítja, hogy a felperes milyen konkrét cselekményeket követett el, hanem azt, hogy a nyomozás addigi adatai alapján milyen cselekmények elkövetésével gyanúsítja a felperest a nyomozó hatóság. Nem jelenti ki, hogy nem működik együtt a nyomozó hatósággal, a tanúkat befolyásolja, az eljárást megghiúsítja, hanem azt foglalja össze, hogy a kényszerintézkedés elrendeléséről, meghosszabbításáról rendelkező bírósági végzések milyen indokokkal tartották szükségesnek az intézkedés alkalmazását. A 2012. február 10-i közlemény „a határozat szerint ... gyanúsítható”, „a nyomozás eddigi adatai szerint”, „a nyomozás adatai szerint”, „a nyomozás tárgya”, „áll az indoklásban” kifejezések használatával, a 2012. február 17-i közlemény a „törvényszék jogerős döntése szerint”, „nyomozás eddigi adatai alapján”, „gyanú szerint”, a 2012. március 21-i közlemény „a nyomozás jelenlegi állása szerint ... gyanúsítható” kifejezések használatával egyértelműsíti, hogy törvényi kötelezettsége alapján - a valósághű és hiteles tájékoztatás követelménye szerint - a kényszerintézkedésre irányuló indítvány, a kényszerintézkedésről rendelkező bírósági végzések tartalmáról, a nyomozás állásáról tájékoztatott. A sajtószóvivő sem közvetlen, sem közvetett módon nem erősítette meg a gyanú valóságtartalmát, a bírósági határozatok indokolásából tényszerű következtetéseket nem vont le, a rendelkezésre álló adatokból önkényesen nem válogatott, és ezáltal az olvasókban téves képzetet nem keltett. A közlést tevőt pedig olyan kötelezettség, hogy az eljárás alá vont személynek az álláspontját is közé tegye, nem terheli. Az elsőfokú bíróság szerint a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi joga nem sérült. A Pp. 3. §-ának (4) bekezdése alapján szükségtelenként mellőzte a sajtószóvivő tanúkénti meghallgatását, a nyomozati irat beszerzését, a sérelem súlyosságára az igazságügyi szakértői bizonyítást. A pervesztes felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján marasztalta a perköltségben.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen az első fokú ítélet megváltoztatását, az alperes keresete szerinti marasztalását, másodlagosan az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. A fellebbezésben a ... internetes portálon 2012. február 10-én és március 21-én megjelent cikke hivatkozással állította, hogy az alperes által adott tájékoztatás nem felelt meg a tényeknek. Az alperes a személyi jogát sértő módon, egyoldalúan és a számára már a büntetőeljárás nyomozati szakában is megismerhető iratokból szelektíven tájékoztatta a közvéleményt. Ezzel szemben a védője csak a nyomozási eljárás befejezésekor, az iratismertetéskor szembesülhetett valamennyi irattal. Álláspontja szerint a bírósági szóvivővel szemben elvárás, hogy a büntető ügyekről történő tájékoztatása során a bíróság és az ügyészség álláspontján túl kommentár nélkül a közvélemény elé tárja a gyanúsított, illetve védőjének a megnyilvánulásait is. Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott kollégiumi állásfoglalásra utalással állította, hogy az alperest tájékoztatási kötelezettség terhelte arról is, hogy vele szemben a bíróság az előzetes letartóztatást megszüntette. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság anélkül, hogy annak indokát adta volna, a bizonyítási indítványát elutasította. A megalapozott és jogszerű ítélet megkívánta volna **Ny. Zs.** tanúkénti meghallgatását, a nyomozati iratok beszerzését, szakértő kirendelését.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helytálló indokai alapján történő helybenhagyását kérte. Állította, hogy az alperes sajtótájékoztatón előadottak tényyszerűek és valósak voltak, a felperes ellen folyamatban lévő büntetőeljárás lényeges körülményeiről tárgyilagos tájékoztatást adtak. A szóvivőt olyan kötelezettség nem terhelte, hogy a felperes, illetve védőjének a „megnyilvánulásait is” a közvélemény elé tárja. Indokai szerint a kereset elbírálása szempontjából irányadó tényállás megállapításához a felperes által kért tanú kihallgatása nem volt szükséges, a fellebbezés a bizonyítási indítvány elutasítását alaptalanul kifogásolta.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezése alapjául elfogadta, egyetértett érdemben helyes döntésével is. Az első fokú ítélet indokait nagyobb részben osztotta, azt a következők szerint pontosította, illetve a fellebbezési érvek miatt kiegészítette.

Az ítélet tábla előjáróban rámutat arra, hogy a felperes által hivatkozott Strasbourgi Emberi Jogok Bíróság joggyakorlata a perben nem lehet irányadó, mert a bíróság felelősségével nem összevethető az intézményrendszerének egyezménykonform módon történő működtetésére nemzetközi kötelezettséget vállalt állam helytállási kötelezettsége. A kereset elbírálása során nem releváns az internetes hírportálon megjelent közlése tartalma sem, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 21. §-ának (1) és (2) bekezdése külön szabályozza a médiatartalom-szolgáltató és a médiatartalom-szolgáltatónak felvilágosítást adó felelősségét. A felperes által a fellebbezésében is hivatkozott internetes tartalomért a médiatartalom-szolgáltatót és nem az alperest terheli felelősség, a felperes igény-érvényesítésének alapossága kizárólag az alperes által szóvivője útján a sajtónak írásban adott tájékoztatás tartalma alapján vizsgálható.

A nyilvánosság a bírósági szakaszban a büntetőeljárás egyik legfőbb garanciája. Ennek érdekében a Be. 74/A-74/B. §-a a büntetőeljárás egyes szakaszaira konkretizálva meghatározza a sajtó részére tájékoztatást adni köteles személyt, szabályozza a büntetőeljárás során a felvilágosítás-adást, a nyilvánosság tájékoztatását. Ugyanakkor Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (2) bekezdése mindenkit megillető jogként rögzíti a közérdekű adatok megismerését, a IX. cikk (2) bekezdésében elismeri a sajtó szabadságát, és biztosítja a szabad tájékoztatás feltételeit. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 5. §-a alkotmányos érdeknek nyilvánítja a tájékozódáshoz és a tájékoztatáshoz fűződő jogot, ezzel összefüggésben a társadalmi nyilvánosságot. Az Smtv. 4. §-ának (1) bekezdésében Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és a 10. §-ban mindenkit megillető jogként fogalmazza meg a közélet ügyeiről, a polgárok számára jelentőséggel bíró eseményekről való megfelelő, hiteles, gyors, pontos tájékoztatást. A 13. §-a a sajtó kötelezettségeként fogalmazza meg a közérdeklődésre számot tartó eseményekről a sokoldalú, tényyszerű, időszerű, tárgyilagos és kiegyensúlyozott tájékoztatást. Az Smtv. 4. §-ának (3) bekezdése szerint a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyhez fűződő jogainak a sérelmével.

Mindezekből következően a büntetőeljárásról szóló tájékoztatás az állampolgári jogosultságok körébe tartozik, a büntető ügyekről a polgárok szélesebb körben a sajtó közvetítésével és teljes körben a nyilvános tárgyalásokról, illetve határozathozatalokról értesülhetnek. A Be. 74/A. §-ának (1) bekezdése alapján a bírósági eljárás során a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben erre feljogosított személy adhat felvilágosítást. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 44. §-ának (2) bekezdése alapján a bíróság előtt folyamatban lévő vagy befejezett ügyről a sajtó, a rádió és a televízió részére a bíróság elnöke vagy az általa megbízott személy adhat tájékoztatást. A büntetőeljárás bírói szakaszában ez a személy lehet állandó vagy eseti megbízott, bíró vagy főállású sajtószóvivő, azonban a 44. § (1) bekezdésében foglaltak alapján nem lehet az ügyet intéző bíró.

A bírósági sajtószóvivőnek a büntető ügyekről, a bíróság előtt folyó eljárásról, az egyes ügyben végzett bírósági tevékenységről a közvélemény tájékoztatásának, ennek érdekében a szükséges felvilágosításoknak, adatoknak a sajtó rendelkezésére bocsátásának, a sajtóközlemény megfogalmazásának a következő elvárásoknak kell megfelelni: nem tartalmazhat a tárgyilagos döntést veszélyeztető, a bírói döntést befolyásoló megállapítást; az államtitkot és a szolgálati titkot meg kell óvnia a nyilvánosságra kerüléstől; folyamatban lévő nyomozás esetén tekintettel kell lennie taktikai szempontokra is, arra, hogy ne hozzon nyilvánosságra a nyomozás, a büntetőeljárás eredményességét befolyásoló minden megismert adatot vagy bizonyítékot; figyelemmel kell lennie az eljárás alá vont személyt illető ártatlanság vélelmére, a Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (2) bekezdésében kimondottakra, mely szerint senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg; a közlés nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében deklaráltak szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a felperes által a fellebbezésében vitássá nem tett tényállás szöveghűen rögzíti az alperes sajtószóvivője által a felperes ellen folyamatban lévő büntetőeljárás során a Ny.-i Városi Bíróságnak és a **Nyíregyházi Törvényszék**nek a felperes előzetes letartóztatása tárgyában hozott végzései kihirdetését követően a sajtó részére kiadott írásbeli tájékoztatót. A 2012. február 10-i tájékoztatás az első fokú végzés rendelkezéseit és indokait tartalmazta azzal, hogy az ellen a gyanúsított és védője fellebbezett, az nem jogerős. A február 17-i tájékoztatás a jogerős másodfokú végzés tartalmára és annak indokaira vonatkozott. A **Nyíregyházi Törvényszék** 2.Bnf.63/2012/6. számú végzésének indokain alapult februári tájékoztatásban kifogásolt közlés a megalapozott gyanúra vonatkozóan tartalmazta, hogy azt az eddigi tanúvallomások, okiratok kétség nélkül megalapozzák. A március 21-i tájékoztató Ny.-i Városi Bíróság 14.Bny.134/2012/2. számú végzésén alapult azzal, hogy az ellen a gyanúsított és védője is fellebbezett. A tájékoztatás tárgya a bíróság határozata volt, amely az ügyészi indítvány alapján tartalmazza azt, hogy a felperes vezérigazgatóként **M. B.**-el 2009. október 1-től megbízási szerződést, 2010. augusztus 1-től munkaszerződést kötött, a megbízási szerződésben meghatározott feladatok, illetve a munkaköri leírás fedik egymást, azaz **M. B.** ugyanazon munkáért kétféle jövedelemre tett szert. A március 21-i sajtótájékoztató ennek megfelelően tartalmazta ugyanakkor a személynek ugyanazon

munkára 2010. augusztus 1-től történt foglalkoztatását két jogvi...y alapján. Ennek megfelelően a fellebbezésben állítottakkal szemben a sajtószóvivői tájékoztatás minden esetben tényszerű volt.

A fellebbezés azon érvei ellenében, miszerint a felperes gyanúsítottként a büntetőeljárás iratainak megismerése tekintetében az alpereshez képest hátrányos helyzetben volt, a következőkre mutat rá az ítéletábra.

Tévesen állítja a felperes azt, hogy kizárólag a nyomozás elvégzése után, a Be. 193. §-ának (1) bekezdése alapján ismerheti meg a vádemelés alapjául szolgáló összes iratot. A Be. 70/B. §-ának (2) bekezdése alapján a nyomozás befejezéséig a gyanúsított másolatot kaphat a szakvéleményről, valamint az olyan nyomozási cselekményről készült iratról, amelyeknél jelenlétüket e törvény lehetővé teszi; az egyéb iratról pedig akkor, ha ez a nyomozás érdekeit nem sérti. Mindazonáltal e hivatkozása a fellebbezés érdemi elbírálását illetően relevanciával nem bírt.

Téved abban is a felperes, hogy a bíróság által a folyamatban lévő ügyről adott tájékoztatásnak ki kell terjednie a gyanúsított, illetve védője megnyilvánulásaira is. Ennek a sajtószóvivő annyiban tett eleget, amennyiben az a tájékoztatás tárgyául szolgáló bírósági határozatokat érintette: tájékoztatást adott a fellebbezés benyújtásáról, a végzés jogerejéről. Az pedig az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásban is szerepel, hogy az alperes sajtószóvivője 2012. május 4-én tájékoztatta a sajtót az előzetes letartóztatás megszüntetéséről.

Magyarország Alaptörvénye a IX. cikk (1) bekezdésében mindenkit megillető jogként deklarálja a véleménynyilvánítás szabadságát. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 3. §-a alapján Magyarországon az információk és a vélemények a tömegkommunikációs eszközök útján szabadon továbbíthatók. Mindezekből következően a felperes, mint gyanúsított és a védője, mint a büntetőeljárás nem hatósági szereplői előtt alapjogként nyitva állt a véleménykifejtés joga a sajtó útján is. Magyarországon már kialakult gyakorlata van annak, hogy elsősorban a kiemelt közérdeklődéssel kísért büntető perekben a vádlottak és védők a saját érveiket a sajtóban fejtik ki, a nyilvánosság elé tárják álláspontjukat.

A felperes fellebbezésében hivatkozottakra tekintettel emeli ki azt az ítéletábra, hogy a Be. 129. §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján a terhelt előzetes letartóztatásának szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt folytatott eljárásban, és akkor van helye, ha megalapozottan feltehető, hogy szabaddalbon hagyása esetén, különösen a tanúk befolyásolásával vagy megfélemlítésével, tárgyi bizonyítási eszköz, okirat megsemmisítésével, meghamisításával vagy elrejtésével megghiúsítaná, megnehezítené vagy veszélyeztetné a bizonyítást. Ezért az előzetes letartóztatásáról hozott bírósági határozat indokolásának az e jogszabályi feltételt megalapozó ténymegállapítás a határozat törvényessége érdekében kötelező tartalma volt. Az alperes sajtó részére írásban adott tájékoztatója pedig a végzés indokolásának tartalmát tényszerűen tartalmazta, ezért az a felperes személyhez fűződő jogaként a jóhírnévhez fűződő jogát nem sértette.

A felperes keresete és fellebbezése is csak az esetben vezethetett volna eredményre, ha az előzetes letartóztatása tárgyában hozott bírósági végzések tartalmától az alperes sajtóközlésének a tartalma eltért volna, azt meghaladóan hamis tény állított volna, vagy

valós tény hamis színben tüntetett volna fel. Ez a tartalmak összevetése alapján azonban nem állapítható meg. A jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértésének törvényi tényállása által megkívánt valótlan tényállítás, illetve való tény hamis színben történő feltüntetése az alperes sajtóközléseinek a tartalma alapján nem állapítható meg.

A keresetről az alperes sajtótájékoztatója, annak írásbeli tartalma alapján kellett határozni. Ezért az ítélet megítélése szerint is az elsőfokú bíróság jogszerűen mellőzte a Pp. 3. §-ának (4) bekezdése alapján, mint a releváns tényállás megállapításához, az érdemi döntéshez szükségtelent, a felperes indítványa alapján a tanú és szakértői bizonyítást, valamint a nyomozati iratok beszerzését és a per anyagává tételét. A fellebbezés érve ellenében az elsőfokú bíróság az indítvány mellőzésének a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerint az ítéletében is indokát adta.

A fent kifejtettekre tekintettel az ítélet a fellebbezés érveinek értékelésével jogszabálysértést megállapítására lehetőséget nem látott, a fellebbezésben megjelölt okok miatt az elsőfokú bíróság ítélete nem megalapozatlan, a tárgyalás megismétlése illetőleg kiegészítése nem szükséges. Ennek hiányában pedig nem volt helye a felperes másodlagos, az érdemi felülbírálatot kizáró fellebbezési kérelme alapján a Pp. 252. §-ának (2) és (3) bekezdése szerinti határozathozatalnak, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének. Az ítélet a fellebbezés megítéléséhez minden adat rendelkezésére állt, a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az indokolás kiegészítésével helybenhagyta.

A perben a felperest az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján illetékfeljegyzési jog illette meg, erre tekintettel az 59. § (1) bekezdése alapján mentesült a fellebbezési illeték előzetes megfizetése alól is. A felperes a perben személyhez fűződő joga megsértése miatt a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdése alapján a szubjektív kártérítési szankción túl objektív jogkövetkezmények alkalmazását is kérte, így a keresete egységes keresetnek minősül. Az illetékalap a magasabb pertárgyérték, jelen esetben a kártérítési követelés összecsúszása miatt a meg nem határozható pertárgyérték, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja alapján a fellebbezési eljárásban 600 000 forint. A felperes ezután az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése szerinti 8 % mértékű fellebbezési illetéket a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megfizetni. Viseli a jogi képviselővel eljáró alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét is, amelyet az ítélet a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése alapján alkalmazott 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdése alapján állapított meg.

D e b r e c e n, 2013. február 5.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -